

Daňové a odvodové povinnosti funkcionárov OZ - Stanovisko č. 1

Cestovné náhrady (pri SC v SR sa nevyúčtováva služobná cesta a funkcionár nemá nárok na stravné), či to treba zdaňovať, či tam treba robiť odvody do sociálnej a zdravotnej poisťovne?

Od 1. januara 2011 zjednodusene povedane plati, ze co sa povazuje za prijem zo zavislej cinnosti z toho zamestnanec plati odvody s vynimkou, prijmu, ktory je od dane oslobodeny alebo ktory nepatri do zakladu dane (su urcite vynimky, a to tak na ucely zdravotneho poistenia ako aj sociálneho poistenia napr. podiel na zisku spolocnosti zamestnanca, ktory je zucastneny na jej zakladnom imani, tym Vas nechcem zatazovat, vzhľadom na polozene otazky).

Cestovne nahrady, na ktore maju narok zamestnanci a dalsie osoby urcene zakonom o cestovnych nahradach, su podla zakona o dani z prijmov od dane oslobodene s vynimkou vreckoveho pri zahranicnej pracovnej ceste. To znamena, ze sa z nich neplatia ani socialne a ani zdravotne odvody. Zvoleny funkcionar odborovej organizacie (napr. predseda, podpredseda vyboru ZO, alebo iny funkcionar ako predstavitel ZO, ktora vystupuje v pravnych vzťahoch ako pravnicka osoba, patri medzi okruh osob, ktore maju narok podla zakona na cestovne nahrady (pozrite § 1 ods. 2 písm b.) a c) zákona č. 283/2002 Z.z.). Ak je takejto osobe - funkcionarovi vyplatena cestovna nahrada neplatia sa z nej zdravotne ani socialne odvody.

Funkčný paušál, ktorý slúži ako odmena za vedenie pokladničnej činnosti a spracovávanie pokladničného denníka - detto ako bod 1?

Odmena, ktora je platena funkcionarovi za vykon prace pre ZO, je zdanovana ako prijem zo zavislej cinnosti. To znamena, ze sa z nej platia tak zdravotne ako aj socialne odvody.

Svojho času sme si do zásad hospodárenia dávali dl'ha usmernenia príspevok na letnú resp. zimnú dovolenku – malo to slúžiť ako odmena. Tie peniaze išli nezdanené. Je tento postup v súlade s legislatívou?

Od dane su oslobodene aj podpory a prispevky z obcianskych zdruzeni. Odborova organizacia je obcianskym zdruzenim, preto ak poskytuje svojim clenom podla schvalenych pravidiel hospodarenia urcity prispevok, je tento prispevok od dane oslobodeny, tym padom sa z neho neplati ani dan ani odvody (podla mojho nazoru by to mohlo byt nazvane aj ako prispevok na dovolenku clenovi odborov, ale z pravidiel hospodarenia by malo byt zrejme a jednoznacne, ze to nie je forma odmeny za pracu alebo za nejaku inu cinnost' pre ZO).

Ak sa vypláca napr. polročná odmena funkcionárovi, tak tá sa zdaňovala preddavkovou daňou. Dnes mi bolo povedané, že takáto odmena nespadá pod § 5 zákona o dani, lebo tam nie sú uvedené odborové organizácie.

Podľa dnešnej legislatívy pri akejkoľvek odmene ak spĺňa charakter závislej činnosti, je potrebné do 31.1.11 každého takéhoto človeka prihlásiť do sociálnej poisťovne a evidovať ho ako zamestnanca s nepravidelným príjmom. V mesiaci, kedy sa odmena vypláca je potrebné zaslať výkaz do sociálnej poisťovne a rozpočítavať do predchádzajúcich mesiacov. Treba tam sledovať maximálne vymeriavacie základy a pre obyčajného človeka je to nepochopiteľné.

Polročna odmena funkcionarovi ZO je jednoznačne príjem zo závislej činnosti podľa § 5 ods. 1 písm. d) zákona o dani z príjmov a platí sa z nej dan a odvody (tak zdravotne ako aj sociálne). Ten postup vo vzťahu k Sociálnej poisťovni, ktorý uvádzate v maili je správny, pretože ide o zamestnanca s nepravidelným príjmom. Na posúdenie, či ide o zamestnanca na účely sociálneho poistenia je rozhodujúce, či s vykonom funkcie pre ZO je spojené právo na príjem, ktorý podlieha zdanovaniu. Z Vašich otázok je zrejme, že funkcionár za prácu alebo za výkon funkcie dostáva odmenu. Ak odmenu alebo "pausal" alebo akokoľvek inak to nazveme dostáva pravidelne mesačne, ide o zamestnanca s pravidelným príjmom, ak nepravidelne ide o zamestnanca s nepravidelným príjmom.

Príklad:

Funkcionár dostáva odmenu štvrtročne, vyúčtovaná bude za mesiace 3,6,9 a 12/2011, vždy suma 60 eur. Funkcionár je od 1.1.2011 považovaný za zamestnanca s nepravidelným príjmom na účely sociálneho poistenia.

V marci zamestnávateľ (ZO) rozpočíta odmenu 60 eur na 3 mesiace, v každom mesiaci bude VZ zamestnanca 20 eur.

V júni rozpočíta odmenu 60 eur na 6 mesiacov, v každom mesiaci bude VZ zamestnanca 10 eur.

V septembri rozpočíta odmenu 60 eur na 9 mesiacov, v každom mesiaci bude VZ zamestnanca 6,66 eur (VZ sa zaokrúhľuje na eurocenty nadol).

V decembri rozpočíta odmenu 60 eur na 12 mesiacov, v každom mesiaci bude VZ zamestnanca 5 eur.

Na účely zdravotného poistenia je osoba zamestnancom len v mesiaci alebo v mesiacoch, v ktorom má príjem zdanovaný ako príjem zo závislej činnosti, s výnimkou príjmu na základe dohôd vykonaných mimo PP, náhrady príjmu počas PN, nemocenského, ošetrovneho a materského. To znamená, že ak bude funkcionarovi ZO vyplatený príjem 60 eur napr. v mesiaci marec, jún, september a december 2011, ZO ako jeho zamestnávateľ, nakoľko je platiteľom príjmu zo závislej činnosti, ho na obdobie od 1.3 do 31.3. prihlási k 1. 3 do zdravotnej poisťovne a k 31. 3 odhlási zo zdravotnej poisťovne a odvedie za neho za marec preddavok na zdravotné poistenie zo sumy 60 eur. To isté urobí aj za mesiac jún, september a december. Na účely zdravotného poistenia príjem nerozpočítava, preto zamestnanec je poistený len v tom mesiaci, v ktorom má príjem, ktorý podlieha dani.

V Sociálnej poisťovni bude registrovaný funkcionár ako zamestnanec s nepravidelným príjmom počas celého obdobia, v ktorom je funkcionárom ZO s nárokom na nepravidelný príjem.

Martin Vavro OZ KOVO

18.1.2011